

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Quid sit, cælum æneum, & terram ferream esse?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Cap. VII. Seueram quidem, sed iustissimam esse Famis paenam. 61
se'i filij Saphat super ipsum hodie : iterr que regis nuntius : *Eece tan-*
tum malum à Domino est : quid amplius expectabo à Domino ? quæ
vtique regis nomine ac mandato dixit, Nempe, sedato promptio-
que animo acceptare debuisset, qod à Domino esse crediderat.
Nam crediderat; sed cum impatientia, & furore, vt qui sibi suisq;
à Domino injuriam fieri judicabat. Hinc injuriam vindicaturus,
qui Deum non potuit occidere, Prophetam Dei voluit capite
truncare, vt se se in seruo de Domino vindicaret. Quod et si in
ipsa iam fame factum est, ostendit tamen, haud multò meliore
eum animo antè extitisse, similemque fuisse multis impijs homi-
nibus; qui cum telis suis calum non possunt attingere, neque
Numen ipsum vulnerare; in seruos Numinis faciunt. Læditur
autem & in seruis suis Deus ; quos qui tangit, tangit pupillam
oculi illius. Iudai autem, qui Hierosolymis tanta fame sunt pu-
niti, non seruos dum taxat Dei, sed ipsum Deum innumeris con-
tumelijs, injurijs, morte denique ignominiosissima affecerunt,
eiisque animam agenti, effusoque sanguine, mirum in modum
sipienti, fel & acetum propinauerunt; more eorum, qui ipsi quo-
tidie Massico vino ebrij, sanguinem exugunt subditorum, eisque
vitam efficiunt ita amaram acerbamque, vt meritò illis nihil nisi
fel & acetum præbère videantur. Et tales Deus pascat, neque
fame ac sterilitate terræ puniat ? talibus cibum & potum suppe-
ditet ? An non potius aqua & igni , immò terra & communi
aura interdicat ?

Enim uero hoc se facturum iam dudum est comminatus : V.

Sit calum, quod supra te est, aneum; & terra, quam calcas ferrea: ait: Deuter. 28.23.
Significatur igitur clausum calum areum esse, usum sui terris negare,
ait S. Ambrosius. Terra queq; ferrea est, cum prouentus abnuit, &
jaæta sibi semina tamquam hostili duritia genitali excludit alio, qua
gremio solet blanda matri souere. Quando enim ferrum fructificat ?
Quando as imbres relaxat ? His igitur miserandam famem minatur
impijs: ut qui pietatem filiorum communi Domino & Patri exhibere
nesciunt, careant nutrimento paterna indulgentia: sit illis calum areum,
concreto aere & solidato in metallum rigorem: sit illis terra ferrea partus
suos nesciens; & quod plerumq; inopia habet, discordias serens. Rapro
enim utuntur, qui vicini indigent, ut alienis diffendi famem suam
ableuent.

62 Cap. VII. Seueram quidem, sed justissimam esse Famis poenam.
ableuent. Iam vero, si & offensa inhabitantium huiusmodi sit, ut di-
uina commotione his inferantur prælia, verè terra est ferrea telorum
segetibus inhorrens, & suis nuda fructibus: facunda ad pœnam, sterilitas
ad alimoniam. Vbi autem abundantia: Ecce ego pluo vobis panes, di-
cit Dominus. A Domino itaque abundantia, in beneficium, &
penuria in supplicium est.

VI.

Sabell. lib. 10. cap. 7. Sabellicus, inter tetra & dira monstra, in vestibulo inferni, ut Vates

summus ingeniose fabulatur, omnium, que inibi sunt, tetrorema, & ad
omne scelus suadendum efficacissima existit. Ex nullo malorum fonte
fœdiora manarunt exempla. Filiorum cades & infanda epula hinc
sunt, hinc precipitations, aliaq; festinata mortes. Et quod omnius,
atrocissimum est, reperti sunt, qui seipso laniarunt, quando obscenos

morsus in alios vertere non potuerunt. Libet hoc itidem per exem-
pla ostendere. Babyloniorum urbem Darius Persarum rex obsi-

debat, à quo desciverant. Ut ergo commeatus, quos in urbe habe-
bant Babylonij, diutiū extenderent, ex toto femineo sexu, cùm
singulas viris omnibus delegissent; reliquas, ne eis alendis illorū
nutrimenta, per quos urbs defendebatur, consumerent, manu
crudelissima strangulauerunt. Fæminas hæc fames deuorauit,
militibus pepercit. Illa autem nec militibus, quæ fuit, cùm Cam-
byses Persarum rex contra Æthiopes Macrobios expeditionem
pararet. Nam nondum quinta itineris parte confecta, per are-
nas, tanta commeatus penuria exercitum inuasit, vt, quemadmo-
dum suprà meminimus, cùm herbis carerent milites, sortiti ex
se ipsis decimum quemque coiederint. Itaque Cambyses veri-
tus & ipse suorum dentes ac depastionem, retro redire coactus
est. Longius progressa est alibi hæc rabies. Calagurium urbs est
Hispaniæ, cuius incolæ à Cn. Pompeio obsecsti, vt fidem Sertorio
præstarent, in tantam famem durauerunt, vt vxores suas ac libe-
ros in usum extremæ dapis conuerterent, cùm nullum aliud ani-
mal, in urbe, superesset. Denique, vt finem faciam, Sagunthus
urbs Hispaniæ, olim amicissima Romanis, longa Pœnorum obsi-
dione, eò famis redacta est, vt ciues extracto, in foro, igni, suas
res omnes eò conijcerent, sequæ ac suos postremò liberos, ne in-
manus hostium venirent, eodem præcipitarent. Vidimus præ
dolor,

Herodot.
lib. 3.